

SAKSBEHANDLER
Kaare Stang

VÅR REF.
21/02193-2

Juridisk seksjon

DERES REF.
202026635-5

VÅR DATO
13.04.2021

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Lars Hallvar Nilssen
Kirkegata 8
7900 RØRVIK

Sør-Gjæslingen kulturmiljø – Karlholmen, gnr./bnr. 246/1/8 Nærøysund kommune – Klage på innvilget dispensasjon, anførsler om saksbehandlingsfeil

Vi viser til mottatt brev av 7.april 2001 fra Trøndelag fylkeskommune med oversendt klage av 22. februar 2021 på fylkeskommunens vedtak av 16. februar 2021

Klagende part er Lars Halvar Nilssen som er hjemmelshaver til eiendommen. Klagen er mottatt innenfor klagefristen og er tatt til behandling.

Saksgang

Nærøysund kommune sendte i brev av 5. januar 2021 søknad fra Lars Halvar Nilssen om ettergodkjent dispensasjon for oppføring av platting på eiendommen 246/1/8.

Saken har tidligere vært omfattet av en større oppfølging fra Nærøysund kommunes side vedrørende tiltak som er gjennomført, men ikke omsøkt etter kulturminneloven og plan- og bygningslovens bestemmelser. Tiltaket/plattingen ble dokumentert med bilder.

Trøndelag fylkeskommune ga i vedtak av 16. februar 20021 etterskuddsvis dispensasjon for tiltaket med hjemmel i kulturminneloven § 20 tredje ledd, og med videre henvisninger til forvaltningsplanen for Sør-Gjæslingen kapittel 5.4 vedrørende søknadsprosessen.

Dispensasjonsvedtaket ble gitt ettersom plattingen etter fylkeskommunens oppfatning har en god utforming og er lite synlig fra veien og sjøen. Plattingen ligger på marknivå og inntil rorbu, og har farge og materialbruk som gjør at den er lite dominerende. Det gjennomførte tiltaket ble derfor ikke vurdert å representere et vesentlig inngrep i det fredete kulturmiljøet. Det foreslå

videre særlige grunner for å tillate plattingen, ettersom den gir nødvendig areal for tilgang til rorbuen.

Klagens anførsler

I brev av 22. februar 2021 har du som hjemmelshaver påklaget dispensasjonsvedtaket, med påstand om feil lovanvendelse ved bruk av kulturminneloven § 20 tredje ledd.

Følgende anførsler legges til grunn for klagens påstand: Dispensasjon til å opprettholde tiltaket skulle ikke ha vært behandlet etter kulturminneloven § 20 tredje ledd fordi tiltaket etter klagers oppfatning kan vurderes under unntaket i fredningsforskriften § 6 c.

Ettersom dette er en klage på et begunstigende dispensasjonsvedtak, oppfattes saken slik at du som klager ønsker at dispensasjonsvedtaket skal oppheves, og at det samtidig skal besluttes at tiltaket er i tråd med unntaket i fredningsforskriftens § 6 bokstav c).

Fylkeskommunens vurdering

Klagen reiser spørsmål om tolkning av unntaket i fredningsforskriftens 6 c: «Bygging av mindre plattinger i terrengnivå inntil bygning for beboelse».

I fredningsforskriftens § 6 fremgår det at forbudsbestemmelsene § 5 ikke er til hinder for enkelte vedlikeholdstiltak og mindre nye tiltak som er nevnt i bestemmelsen. I bokstav c) er mindre plattinger inntil bygning for beboelse spesifikt nevnt.

Trøndelag fylkeskommune skriver at de er enig i at tolkning av begrepet «mindre plattinger» krever en skjønnsom vurdering (rettslig standard) som kan være gjenstand for ulike oppfatninger og som også kan endres over tid. Fylkeskommunen er samtidig opptatt av at praksis og forvaltningsutøvelsen skal være lik for alle, selv om temaet åpner for skjønnsom vurdering.

Fylkeskommunen viser også til forvaltningsplanen for Sør-Gjæslingan hvor det bl.a heter at fredningsforskriften åpner for bygging av små plattinger på terrengnivå inntil bygninger for beboelse. Det er viktig å merke seg at plattingen må bygges på bakken, på terrengnivå, for å være lovlige. Det følger videre at dersom tiltakshaver er i tvil om hva som er en stor platting og hva som er en liten platting, så ta kontakt med forvaltningen. Fylkeskommunen påpeker at dersom det bygges mange godt synlige plattinger vil inntrykket av Sør-Gjæslingan som et fiskevær bli endret. Dette er ikke en ønsket utvikling.

Riksantikvarens vurdering

Formålet med kulturmiljøfredningen er å bevare Sør-Gjæslingans karakter som opprinnelig fiskevær med mest mulig autentisk uttrykk i landskap, bygninger og øvrig miljø. Dette forutsetter en restriktiv praksis og fortolkning av forskriftsbestemmelsene. Men forskriften har også unntak, slik du som klager skriver.

I fredningsforskriften § 6 første ledd bokstav c) er det gjort unntak fra forbudsbestemmelsen i § 5 for «bygging av mindre plattinger i terrengnivå inntil bygning for beboelse». I forbudsbestemmelsen i § 5 andre ledd bokstav c) er det derimot tilsvarende et forbud mot å oppføre «større plattinger».

Ettersom det her er to bestemmelser om plattinger, fordrer dette en skjønnsom utøvelse fra fylkeskommunens side i vurdering av hva som er- og ikke er søknadspliktig etter fredningsforskriftens bestemmelser om oppføring av slike installasjoner. I dette konkrete tilfellet, anser fylkeskommunen at tiltaket er søknadspliktig og krever dispensasjon, slik at tiltaket juridisk skal subsumeres under fredningsforskriftens § 5 andre ledd bokstav c). Fylkeskommunen har funnet at det gjennomførte tiltaket er akseptabelt og har derfor fattet vedtak om etterskuddsvis dispensasjon.

Riksantikvaren har ut fra en vurdering av tilsendt materiale og sakens øvrige dokumenter, ikke funnet grunnlag for å bestride fylkeskommunens vurdering i dette konkrete tilfellet.

Riksantikvaren er fullt ut enig med Trøndelag fylkeskommune som skriver i sitt oversendelsesbrev i klagesaken: «I nærværende sak går plattingen langs hele beboelsesbyggets lengde på en side, og således tolket til å ha dominans og påvirkning på bygning og området, som etter vår oppfatning overstiger forståelsen av mindre plattinger inntil bygning for beboelse. Som det fremgår av forskriftens § 6 siste ledd avgjør fylkeskommunen i tvilstilfelle hva som skal anses som søknadspliktig tiltak etter forskriftens § 7, herunder hva som skal anses som mindre plattning. Dette må ses i sammenheng med den kontroll- og rådgivningsfunksjon dispensasjonsinstituttet er ment å inneha, nettopp for at kulturmiljøet skal kunne bevares på best mulig måte over tid. En slik praksis etterlever også prinsipper som føre-var og tålegrense.»

Avsluttende kommentar

Vi vil til slutt subsidiært bemerke følgende: Utfallet i denne konkrete saken innebærer at den oppførte installasjon kan bli værende. Dersom man skulle ha kommet til motsatt resultat, at

tiltaket ikke var søknadspliktig fordi det forelå «en mindre plating», ville det i dette tilfellet ha foreligget formell saksbehandlingsfeil. Da ville bestemmelsen om saksbehandling i forvaltningsloven § 41 ha blitt utløst, hvor det heter at dersom det foreligger en saksbehandlingsfeil som ikke har betydning for sakens utfall, er vedtaket likevel gyldig. Her blir sakens utfall uansett det samme; platingen kan opprettholdes.

Konklusjon

Riksantikvaren opprettholder Trøndelag fylkeskommunes vedtak av 16. februar 2021, og klagen tas ikke til følge.

Denne avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas (e.f.)
avdelingsdirektør, Juridisk seksjon

Kaare Stang
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER/
Nærøysund kommune, Postboks 133 Sentrum, 7901 RØRVIK